

9. A Szövetség gazdasági éve április 1-én kezdődik és március 31-én végződik.

10. Senkit sem szabad a Szövetség céljaitól idegen adminisztrációs kiadások után, vagy pedig viszonylag magas térítéssel kedvezményben részesíteni. Alkalmazottak és munkások a rájuk vonatkozó mindenkori tarifa szerinti fizetést, illetve bért kapják.

11. Esetleges bevételek csak az alapszabályokban megállapított célokra használhatók fel. A tagok nem kapnak nyereségrészesedést, és tagmi-

nőségükben a Szövetség anyagi javából semmiféle támogatásban sem részesülnek.

12. A Szövetség feloszlása vagy megszüntetése, vagy jelenlegi céljainak megszűnése esetén a Szövetség vagyona valamilyen nyilvános jogu területre, vagy más - adózás szempontjából közhasznúnak vagy jótékony célúnak elismert - területre száll, amely ezt a vagyont közvetlenül és kizárólag a nevelés, a népművelés és a szakmai képzés céljaira használja fel. A vagyont átvenőknek közhasznu voltát az illetékes pénzügyi hivatalnak kell megállapítania.

K Ö N Y V T Á R Ü G Y I M U N K A K Ö Z P O N T

I. A MUNKAKÖZPONT NEVE:

A Munkaközpont az "Arbeitsstelle für das Büchereiwesen" elnevezést használja.

II. A MUNKAKÖZPONT FENNTARTÓJA:

1. A Munkaközpont fenntartója a Deutscher Büchereiverband e. V. (Német Könyvtári Szövetség, bejegyzett egyesület).

2. A Munkaközpont nem külön jogi személy.

A Munkaközpont munkájával kapcsolatban felmerülő szerződéseket és hosszulejáratu kötelezettségeket a Szövetség hajtja végre.

3. Annak mértékét, mennyiben legyen a Munkaközpont vezetőjére az a jogkör átruházva, hogy a Munkaközpont költségvetési előirányzatának keretében kötelezettségeket vállaljon, a vezetőség szabályozza.

III. A MUNKAKÖZPONT FELADATAI.

A Munkaközpont az alábbi könyvtárosi-szakmai feladatokat vállalja el:

1. Gyűjtés.

A Munkaközpont gyűjti azokat a bel- és külföldi kiadványokat, amelyek a közművelődési könyvtárügy szempontjából jelentősek. Gyűjti a könyvtárak és könyvtári hálózatok könyvtártechnikai kiépítésével, a könyvtárépítéssel kapcsolatos anyagot.

A Munkaközpont kidolgozza és gyűjti a könyvtári munka elemzésének alapjául szolgáló statisztikai adatokat.

A Munkaközpont anyagot állít össze és gyűjt a nagyközönségnek a könyvtárügyre vonatkozó tájékoztatásához.

2. Közvetítés.

A Munkaközpont az általa összegyűjtött kiadványokat és az általa összegyűjtött vagy kidolgozott anyagot - kivánságra - megfelelő módon rendelkezésre bocsátja.

3. Kutatás.

A Munkaközpont -teljesítőképességéhez mérten- tudományos módszerekkel feldolgoz olyan problémákat, amelyek a könyvtárügy gyakorlatából adódnak vagy amelyekkel hozzáfordulnak. A Munkaközpont megbízást ad arra alkalmas intézmények -nek és egyes személyeknek

gyes problémáinak kidolgozására, és konferenciákat tart szakmai kérdések megbeszélésére.

Különös figyelmet szentel a Munkaközpont a könyvtári üzemek racionalizálásával foglalkozó kutatásoknak és munkálatoknak.

4. Felvilágosítás és szakvélemény adása.

A munkaközpont felvilágosítást nyújt és szakvéleményt ad a tartományi könyvtári központok feladatkörén túlmenő könyvtárügyi kérdésekben.

5. Kiadványok.

A Munkaközpont - mindenkor a megfelelő formában -közreadja kutatásainak eredményeit, amennyiben azok általános érdekűek. Támogatja más könyvtári központok általános fontosságú munkaeredményeinek - így például a katalógusoknak - kiadását és terjesztését.

6. A racionalizálás előmozdítása.

A Munkaközpont a fenti szakmai munkákat csak akkor vállalja, ha a tartományi könyvtári központok, a nagyvárosok könyvtári hálózatai, a könyvtárosiskolák vagy egyéb intézmények feladataik keretében nem tudják azokat megoldani.

IV. A MUNKAKÖZPONT KAPCSOLATA A KÖNYVTÁRI KÖZPONTOKKAL ÉS A KÖNYVTÁRAKKAL.

A Munkaközpontnak a könyvtári központokkal és könyvtárakkal való kapcsolata meghatározott alapelveken nyugszik; ezeknek az alapelveknek a követése - a helyi adottságok szerint - a munkának bizonyos sajátos formáit fejleszti ki.

Az alapelvek a következőkből adódnak:

a/ A könyvtárügy előtt álló feladatok nagyvárosi és vidéki könyvtári hálózatok kialakítását teszik szükségessé. E hálózatokon belül az egyes könyvtárak együttműködve dolgoznak.

b/ Az állami könyvtári központok a vidéki könyvtári hálózatok kialakítására hivatott intézmények.

c/ A Munkaközpontnak az a szerepe, hogy a maga részéről egyrészt közreműködjen a könyvtári hálózatok kialakítása előfeltételeinek felismerésében, előteremtésében és megerősítésében, más -

részt pedig támogassa a könyvtári központokat a vidéki könyvtári hálózatok kiépítésére irányuló erőfeszítésében.

V. A MUNKAKÖZPONT KURATÓRIUMA.

1. Az elnökség és összetétele.

A Munkaközpont kuratóriumának elnöki tisztét a Szövetség elnöke tölti be.

A kuratórium tagjai jelölés alapján olyan intézmények képviselői, amelyek elősegítik a Munkaközpont munkáját.

A Vezetőség a kuratórium tagjai sorába a közművelődési könyvtárügynek - az előbbi kategóriával egyenlő számú - kiemelkedő alakját nevezi ki.

A tevékenység tiszteletbeli; a költségeket az utíkköltségre vonatkozó rendelet alapján fedezik.

2. Illetékesség.

A kuratórium tudomásul veszi a Munkaköz -

pont vezetőjének beszámolóit, ösztönzi a Munkaközpontot működésében, és állást foglal a költségvetés, valamint a távlati tervek ügyében.

Vezető munkatársak alkalmazásához ki kell kérni a kuratórium hozzájárulását.

3. Munkamódszer.

Az elnöknek évenként legalább egyszer ülést kell összehívnia. Rendkívüli üléseket a kuratórium tagjai legalább egyharmadának kívánságára hív egybe.

Szavazásnál a szavazatok többsége, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A Munkaközpont vezetője az üléseken szavazati jog nélkül vesz részt.

A jegyzőkönyveket - mint jegyzőkönyvvezető - a Munkaközpont vezetője készíti el és a kuratórium elnöke írja alá.

Eredeti cím: Deutsche Büchereiverband e V. - Arbeitsstelle für das Büchereiwesen.
Megjelent: Sonderdruck aus dem Handbuch der Öffentlichen Büchereien 1960.
OSZK ford.sz.: 2330, 2331.

1961-ben fejezik be a novoszibirszki könyvtár építkezését. A hatalmasra tervezett épületben 10 millió kötet raktározására alkalmas földalatti raktárakat létesítenek. A könyvtárban könyvtártudományi kutatóközpont is létesül. (Bibliotekarz. 27. r. 1960. I. no. 30.p.)

Az International Business Machines Corporation a Printing House for the Blind közreműködésével az IBM 704 elektronikus számológép továbbfejlesztésével megoldotta a nyomtatott szövegek Braille-írásra való gyors átvitelét. (Bjulleten' JUNESZKO dlja bibliotek. 14. tom. 1960. I. no. 43.p.)

1959 folyamán Szlovákiában (a tankönyveket is beleszámítva) 1540 könyv jelent meg. Ezek példányszáma meghaladta a tízmilliót. Ezenkívül 349 jegyzet, zene-mű és leporelló is piacra került 1 003 400 példányban. Egy lakosra így 2,9 példány esik. Husz nyelvből összesen 320 művet fordítottak le. A fordított irodalom példányszáma: 2 417 000. Egy-egy kiadvány átlagosan 9,40 Kcs-ba kerül. (Citatel'. 9. roč. 1960. 5. no. 40.p.)

KOLOZSVÁROTT a Román Népköztársaság dokumentációja átszervezésének első lépéseként a közelmúltban Műszaki Dokumentációs Központot hoztak létre. (Bjulleten' JUNESZKO dlja bibliotek. 14. tom. 1960. I. no. 41.p.)

A pozsonyi KÖZPONTI MŰSZAKI KÖNYVTÁR az ország felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából kiállítást rendezett a csehszlovák műszaki könyvkiadás 15 évéről. A kiállításon az 1200 legértékesebb műszaki könyv mellett a látogatók 1600 szabadalmi leírást és szabványt is megtekinthettek. (Citatel'. 9. roč. 1960. 7-8 no. 349-350. p.)

Lengyelországban az Igazságügyi minisztérium Központi Fegyházigazgatósága a fegyházak könyvtárhálózatának megszervezésén dolgozik, mivel - igen helyesen - úgy vélik, hogy a büntetettek nevelésében a könyvnek igen nagy szerepe van. Ebből a célból az év elején hathetes tanfolyamot tartottak a börtönkönyvtárosok számára 50 résztvevővel. A tanfolyam a gondos szervezés és a résztvevők elmélyedt munkája révén sikeres volt. (Bibliotekarz. 27. roč. 1960. 4. no. 119-120.p.)